

Sygn. akt IV U 1228/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 marca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Rafał Jerka
Protokolant:	st. sekr. sądowy Alina Dziarkowska

po rozpoznaniu w dniu 17 marca 2017 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy M. K. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o prawo do renty socjalnej

na skutek odwołania M. K. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 1 lutego 2013 r. nr (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję w części, w której się nie uprawomocniła i przyznaje M. K. (1) prawo do renty socjalnej na dalszy okres po dniu 30.11.2016 r. do dnia 30.11.2018 r.,

II. w pozostałym zakresie odwołanie oddala,

III. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. na rzecz adw. D. R. kwotę 590,40 zł (w tym podatek VAT) tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

/-/ SSO R. Jerka

Sygn. akt: IV U 1228/16

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 01 lutego 2013 roku, znak (...), przyznał **M.K. (1)** prawo do renty socjalnej do dnia 31 stycznia 2016 r.

Od powyższej decyzji ubezpieczona złożyła odwołanie wnosząc o zmianę decyzji i przyznanie jej prawa do renty socjalnej na stałe oraz prawa do dodatku pielęgnacyjnego. W uzasadnieniu pełnomocnik skarżącej podniosła między innymi, że decyzja nie uwzględniła faktycznego stanu zdrowia jej córki, która wymaga pomocy i opieki osób drugich, co powinno stanowić podstawę do przyznania prawa do stałej renty socjalnej i prawa do dodatku

pielęgnacyjnego. Ponadto wskazała, że organ rentowy dokonał bezprawnych potrąceń na podatek dochodowy i ubezpieczenie zdrowotne.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Podniósł, że skarżąca pobierała rentę socjalną do dnia 30 listopada 2013 r. Lekarz orzecznik ZUS orzeczeniem z dnia 04 stycznia 2013 r. stwierdził u badanej całkowitą okresową niezdolność do pracy. W dniu 28 stycznia 2013 r. komisja lekarska Zakładu Ubezpieczeń Społecznych potwierdziła w całości zasadność w/w orzeczenia lekarza orzecznika, zatem nie sposób mówić o prawie do stałej renty socjalnej. Organ rentowy podniósł także, powołując się na przepisy ustawy o rencie socjalnej oraz ustawy o emeryturach i rentach z FUS, że dla osób uprawnionych do renty socjalnej nie przysługuje prawo do dodatku pielęgnacyjnego. Wskazał również na obligatoryjność potrącania składek na ubezpieczenie zdrowotne i zaliczki na podatek dochodowy.

Sąd ustalił, co następuje:

Wnioskodawczyni M. K. (1), urodzona (...), ukończyła w 2003 r. studia wyższe na Uniwersytecie (...) w Instytucie (...), na Wydziale Historycznym (bez obrony pracy magisterskiej). Odwołująca pracowała w zawodzie dwa miesiące.

(zaświadczenie z dn. 19.4.2004 r. – k. 11 akt (...), wywiad zawodowy z dn. 04.01.2013 r. – k. 2 plik III dokumentacji orzeczniczo-lekarskiej)

W dniu 26 lipca 2010 roku wnioskodawczyni złożyła wniosek o przyznanie prawa do renty socjalnej.

Orzeczeniem komisji lekarskiej z dnia 25 listopada 2010 roku, po rozpoznaniu schizofrenii paranoidalnej, odwołująca została uznana za osobę okresowo całkowicie niezdolną do pracy do dnia 30 listopada 2012 roku z zaznaczeniem, że niezdolność ta powstała w sierpniu 2009 roku.

Biorąc powyższe za podstawę Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzją z dnia 30 listopada 2010 roku, przyznał ubezpieczonej od dnia 01 lipca 2010 roku prawo do okresowej renty socjalnej do dnia 30 listopada 2012 roku.

(wniosek z dn. 26.07.2010 r. – 1 - 4 akt (...), orzeczenie LO ZUS z dn. 25.11.2010 r. – k. 13 akt (...), decyzja ZUS z dn. 30.11.2010 r. – k. 15 1-4 akt (...))

Wnioskiem z dnia 31 grudnia 2010 r. wnioskodawczyni zwróciła się do organu o ustalenie i wypłacenie dodatku pielęgnacyjnego. W odpowiedzi na powyższy Zakład Ubezpieczeń Społecznych poinformował ubezpieczoną, że nie ma podstaw do wypłaty dodatku pielęgnacyjnego, gdyż ustawa z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej nie przewiduje wykładki żadnych dodatków. Ponadto organ wskazał, że w sprawie wypłaty dodatkowego świadczenia np. zasiłku pielęgnacyjnego ubezpieczona winna zwrócić się do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

(wniosek o dodatek pielęgnacyjny z dn. 31.12.2010 r. – k. 16 akt (...), pismo ZUS z dn. 11.01.2011 r. – k. 17 akt (...))

W wyniku odwołania wnioskodawczyni na powyższą decyzję organu o przyznaniu prawa do renty socjalnej z dnia 30 listopada 2010 r. Sąd Okręgowy w Olsztyn w sprawie o sygn. akt IV U 730/11 w punkcie I oddalił odwołanie ubezpieczonej w części dotyczącej prawa do stałej renty socjalnej, w punkcie II przekazał do załatwienia według właściwości (...) Oddział w O. wniosek o przyznanie prawa do dodatku pielęgnacyjnego oraz w punkcie III przyznał od Skarbu Państwa na rzecz adwokata A. J. kwotę 73,80 zł tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

(dokumenty z akt SO w Olsztynie IV U 730/11: odwołanie z dn. 09.02.2011 r., wyrok SO w Olsztynie z dn. 25.04.2012 r. IV U 730/11)

Decyzja z dnia 16 maja 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. odmówił wnioskodawczyni prawa do dodatku pielęgnacyjnego. W treści organ pouczył odwołującą o prawie zwrócenia się do GOPS o przyznanie prawa do zasiłku pielęgnacyjnego. Ww. decyzja nie została zaskarżona przez wnioskodawczynię.

(decyzja ZUS z dn. 16.05.2012 r. – k. 53 akt (...))

W dniu 06 listopada 2012r. M. K. (1) złożyła wniosek o ponowne ustalenie prawa do renty socjalnej.

Na skutek złożonego wniosku komisja lekarska w orzeczeniu z dnia 28 stycznia 2013 r. uznała, że wnioskodawczyni jest całkowicie niezdolna do pracy okresowo do dnia 31 stycznia 2016 r.

(wniosek z dn. 06.11.2012 r. – k. 81 akt (...), orzeczenie LO ZUS z dn. 28.01.2013 r. – k. 90 akt (...))

Zaskarżona w niniejszym postępowaniu decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. przyznała wnioskodawczyni prawo do renty socjalnej od dnia 01 grudnia 2012 r. do 31 stycznia 2016 r.

(decyzja ZUS z dn. 01.02.2013 r. – k. 91 akt (...))

Wyrokiem z dnia 28 lutego 2013 r. Sądu Apelacyjnego w Białymstoku III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, w sprawie o sygn. akt III AUa 653/12, w punkcie I uchylił pkt I wyroku w części dotyczącej przyznania prawa do renty socjalnej od 01 grudnia 2012 r. do 31 stycznia 2016 r. i w tym zakresie postępowanie w sprawie umarza, w punkcie II oddalił apelację w części dotyczącej przyznania prawa do renty socjalnej na stałe, oraz w punkcie III przyznał adwokatowi z urzędu wynagrodzenie z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej z postępowaniu w kwocie 147,60 zł.

(dokumenty z akt SO w Olsztynie IV U 730/11: wyrok SA w Białymstoku III AUa 653/12)

Ubezpieczona leczyła się w Poradni (...) w W. oraz u lekarza rodzinnego. Była wielokrotnie hospitalizowana na Oddziale (...) Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w D. z rozpoznaniem zaostrzenia schizofrenii paranoidalnej.

(dokumentacja lekarska w aktach IV U 730/11 akt SO w Olsztynie)

Od sierpnia 2012 r. leczy się w (...) Zespołu (...) w N..

(dokumentacja medyczna – k. 265 akt sprawy)

Okolicznością istotną dla rozstrzygnięcia sprawy była ocena stanu zdrowia odwołującej. Wymagała ona wiadomości specjalnych. Celem wyjaśnienia tej kwestii i ustalenia podstawy faktycznej rozstrzygnięcia Sąd przeprowadził dowód z opinii biegłych sądowych lekarza psychiatry i psychologa.

Biegli M. K. – psychiatra i A. W. psycholog kliniczny, po zapoznaniu się z aktami sprawy w tym dokumentacją medyczną (ubezpieczona nie stawiała się na badania) w opinii z dnia 13 marca 2014 r. rozpoznali u skarżącej schizofrenię paranoidalną. Biegli uznali wnioskodawczynię za całkowicie niezdolną do pracy nadal po dniu 30 listopada 2012 r. W ocenie biegłych jest to niezdolność okresowa do dnia 30 listopada 2016 r.

W uzasadnieniu orzeczenia biegli podnieśli, że ubezpieczona choruje psychicznie od 2001 r. z powodu schizofrenii paranoidalnej. Początkowo przebieg choroby był łagodny, jednak w miarę upływu czasu, na skutek niesystematycznego leczenia, nie przyjmowania leków następowało zaostrzenie procesu psychotycznego z bardzo gwałtownym przebiegiem, co powodowało przymusową hospitalizację psychiatryczną w 2009 i 2010 r. Do 2010 r. leczyła się również u lekarza psychiatry w W.. Biegli wskazali, że przy negatywnej postawie rodziców do leczenia córki zachodzi obawa, że M. K. (1) nigdzie w tej chwili nie leczy się psychiatrycznie, co jest z dużą szkodą dla jej zdrowia psychicznego.

(opinia biegłych k. 53-54 akt sprawy)

Wyrokiem z dnia 29 września 2015 r. Sąd Okręgowy w Olsztynie, w sprawie o sygn. akt IV U 1232/13 w punkcie I zmienił zaskarżoną decyzję o tyle, że przyznał M. K. (1) prawo do renty socjalnej do dnia 30 listopada 2016 r., w punkcie II oddalił odwołanie w pozostałym zakresie, w punkcie III wniosek o prawo do dodatku pielęgnacyjnego przekazał

organowi rentowemu do rozpoznania oraz w punkcie IV przyznał od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Olsztynie adw. D. R. z Kancelarii Adwokackiej tytułem nieopłaconej pomocy pranej udzielnej z urzędu.

(wyrok SO w Olsztynie IV U 1232/13 – k. 199 akt sprawy)

Wyrokiem z dnia 27 kwietnia 2016 r. Sąd Apelacyjny w Białymstoku III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie o sygn. akt III AUa 126/15 na skutek apelacji wnioskodawczyni M. K. (1) uchylił ww. wyrok Sądu Okręgowego w pkt II, III, IV znosi postępowanie od dnia 29 września 2015 r. i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

W uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia Sąd apelacyjny wskazał, że przy ponownym rozpoznaniu sprawy sąd winien zbadać prawidłowość zaskarżonej decyzji organu rentowego z dnia 01 lutego 2013 r., przy czym ocenie Sądu Okręgowego winno podlegać spełnienie przesłanek do przyznania prawa do renty socjalnej na stałe po dniu 30 listopada 2016 r. Nadto rozpoznając żądanie wnioskodawczyni przyznania prawa do dodatku pielęgnacyjnego sąd ustali, czy Zakład rozpoznał wniosek M. K. (1) o przyznanie prawa do dodatku pielęgnacyjnego, przekazany organowi rentowemu do rozpoznania w pkt II wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 25 kwietnia 2012 r., wydanym w sprawie o sygn. akt IV U 730/11. A jeżeli organ wydał decyzją odmawiającą przyznania prawa do dodatku należy ustalić, czy toczyło się postępowania sądowe z odwołania skarżącej od tej decyzji, czy zostało prawomocnie zakończone i w jaki sposób. Sąd drugiej instancji wskazał także, że należy pouczyć wnioskodawczynię o możliwości wystąpienia do urzędu gminy z wnioskiem o przyznanie zasiłku pielęgnacyjnego na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2015, poz. 114 ze zm.).

(wyrok SA w Białymstoku z dn. 27.04.2016 r. III AUA 1267/15 – k. 230 akt sprawy)

Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 20 października 2016 r. dopuścił dowód z uzupełniającej opinii biegłych lekarzy psychiatra i psychologa na okoliczność czy obecny stan zdrowia ubezpieczonej nadal czynią aktualne wnioski wynikające z opinii sporządzonej przez biegłych M. K. – psychiatra i A. W. - psycholog kliniczny, czy też przewidywalny okres całkowitej niezdolności do pracy uległ zmianie, jeżeli tak to, jaki jest jego przewidywalny czas (k. 270).

Biegły sądowy z zakresu psychologii S. S. na podstawie analizy akt sprawy stwierdził u opiniowanej schizofrenię paranoidalną. Biegły stwierdził, że wnioskodawczyni jest nastawiona negatywnie wobec leczenia psychiatrycznego i kontaktem z psychiatrą. Biegły również zwrócił uwagę, że początkowy przebieg choroby był łagodny, ale z upływem czasu, na skutek niesystematycznego leczenia, nie przyjmowania leków, uległ znacznemu zaostrzeniu. W tej sytuacji szansa remisji jest mniejsze. Jednakże w skutek długotrwałego leczenia i jego systematyczności istnieje prawdopodobieństwo, że przyniesie poprawę w stanie zdrowia o zdolności do pracy u opiniowanej. Biegły przewiduje, że w przypadku podjęcia regularnego leczenia poprawa stanu zdrowia do chociażby częściowej zdolności do pracy może nastąpić po okresie około dwóch lat, co pozwala na stwierdzenie, że całkowita niezdolność do pracy opiniowanej będzie trwała do 30 listopada 2018 r.

(dowód z opinii psychologa – k. 298-298v)

Biegły sądowy psychiatra dr A. L. w opinii z dnia 13.02.2017 r. stwierdził u wnioskodawczyni postępujący proces schizofreniczny prowadzący stopniowo do rozpadu osobowości, a świadczą o tym stwierdzone podczas wizyt w Przychodni(...)w N. rozkojarzenie i dziwaczność wypowiedzi, niedostosowanie afektywne, omamy słuchowe. Objawy te uniemożliwiają jej samodzielne wykonywanie jakiejkolwiek pracy. W obecnym stanie zdrowia wnioskodawczyni nadal jest całkowicie niezdolna do pracy. Opiniowana jest jednak ambiwalentnie (z tendencją do negacji) nastawiona do potrzeby leczenia u psychiatry. Zdaniem biegłego w przypadku regularnego, długotrwałego leczenia uda się wnioskodawczyni zatrzymać postęp choroby i uzyskać chociażby częściową poprawę stanu zdrowia i zdolność do pracy. Poprawa ta może nastąpić po minimum dwóch latach regularnego leczenia. Całkowita niezdolność do pracy będzie trwała do 30 listopada 2018 r. (w przypadku podjęcia leczenia).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie M. K. (1) zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 i 2 ustawa z dnia 27 czerwca 2003 roku o rencie socjalnej (Dz. U. nr 135, poz. 1268 z późn. zm.), renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

1. przed ukończeniem 18 roku życia;
2. w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej – przed ukończeniem 25 roku życia;
3. w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Osobie, która spełnia powyższe warunki przysługuje:

1. renta socjalna stała – jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest trwała;
2. renta socjalna okresowa – jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest okresowa (art. 4 ust. 2 ustawy).

Stosownie do art. 5 ww. ustawy, ustalenia całkowitej niezdolności do pracy dokonuje lekarz orzecznik Zakładu na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (zwanej dalej ustawą o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych).

Definicję niezdolności zawiera przepis art. 12 ww. ustawy, który stanowi, że niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu.

Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy, natomiast częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji (art. 12 ust. 2 i 3 ww. ustawy).

Przy ocenie stopnia i trwałości niezdolności do pracy oraz rokowania, co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, a także możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne (art. 13 ww. ustawy).

Dokonując zaś oceny przewidywanego okresu niezdolności do pracy zarobkowej bierze się pod uwagę przesłanki wynikające z treści § 6 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 14 grudnia 2004 r. w sprawie orzekania o niezdolności do pracy (Dz.U. nr 273, poz. 2711), czyli charakter i stopień naruszenia sprawności organizmu oraz rokowania odzyskania zdolności do pracy. Treść powołanych przepisów obliguje do tego, aby niezdolność do pracy rozpatrywać indywidualnie w odniesieniu do konkretnej osoby, przy uwzględnieniu jej stanów chorobowych, wieku, kwalifikacji.

W celu ustalenia stanu zdrowia wnioskodawczyni Sąd dopuścił dowód z opiniach biegłych sądowych lekarzy medycyny o specjalnościach psychiatra oraz psycholog.

Sąd uznał, iż można oprzeć rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie na dowodzie z opinii biegłego psychiatry, który uznał ubezpieczoną za całkowicie niezdolną do pracy nadal okresowo do dnia 30 listopada 2018 r. z powodu schizofrenii paranoidalnej. Biegły psycholog także na podstawie analizy akt sprawy stwierdził u wnioskodawczyni schizofrenię paranoidalną oraz wskazał, że jest ona nadal całkowicie niezdolna do pracy okresowo do dnia 30 listopada 2018 r.

Biegli uwzględnili zebrany w sprawie materiał dowodowy, w tym dokumentację z leczenia skarżącej. Przekonująco uzasadnili postawione rozpoznanie oraz kwalifikację okresowej całkowitej niezdolności do pracy wnioskodawczyni.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury opinia biegłego, tak jak każdy inny dowód podlega ocenie Sądu orzekającego tak do jej zupełności i zgodności z wymaganymi formami, jak i co do jej mocy dowodowej na podstawie art. 233 § 1 k.p.c. W szczególności podlega ocenie na podstawie właściwych dla jej przymiotu kryteriów zgodności z zasadami logiki, wiedzy wszechstronnej, poziomu wiedzy biegłego, podstaw teoretycznych opinii, a także sposobu motywowania oraz stopnia stanowczości wyrażonych w niej wniosków (tak też- Sąd Najwyższy - Izba Cywilna w wyroku z dnia 7 listopada 2000 r. I CKN 1170/98, OSNC 2001/4, poz. 64). Niezdolność do pracy jest kategorią prawną, zatem kwalifikacja danego stanu faktycznego na podstawie opinii biegłych w zakresie wymaganej wiedzy medycznej należy do Sądu.

Sąd uznał opinie biegłych psychiatry i psychologa za wiarygodny dowód w sprawie i w pełni podzielił ustalenia oraz wynikające z nich wnioski.

Opinie Sąd Okręgowy ocenił, jako rzetelne, fachowe i obiektywne. Zostały, bowiem sporządzone przez lekarzy o specjalizacji odpowiadającej schorzeniu zdiagnozowanemu u wnioskodawczyni, posiadających bogatą wiedzę medyczną oraz znaczne doświadczenie zawodowe.

Opinie biegłych zawierają kompleksową i wyczerpującą ocenę stanu zdrowia wnioskodawczyni i uwzględniają wpływ rozpoznanego u niej schorzenia na zdolność do pracy, jednocześnie zawierają przekonujące uzasadnienie w zakresie rozpoznanego schorzenia oraz przyczyn, dla których skarżąca powinna być uznana za całkowicie niezdolną do pracy okresowo. Zdaniem Sądu, opinie biegłych w rozpoznawanej sprawie, zostały wydane na podstawie właściwych przesłanek (dokumentacji medycznej: badań lekarskich, zaświadczeń o stanie zdrowia i przebytych leczeniu).

Zważyć należy, że opinia biegłego ma na celu ułatwienie sądowi rozeznanie i zrozumienie dziedziny (rozstrzyganej kwestii) wymagającej wiadomości specjalnych. W tym znaczeniu biegły jest pomocnikiem sądu, jednakże prezentuje własne stanowisko w kwestii, którą sąd rozstrzyga. Biegły zachowuje niezawisłość, co do merytorycznej treści opinii, co zapewnia prawidłową rolę tej opinii w postępowaniu sądowym (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z 07 stycznia 1997 r., I CKN 44/96, niepublikowane). Według wyroku Sądu Najwyższego z 14 marca 2007 r., wydanego w sprawę III UK 130/06 (LexPolonica nr 1871267, OSNP 2008, nr 7-8, poz. 113) opinia biegłych dostarcza sądowi wiedzy specjalistycznej koniecznej do dokonania oceny stanu zdrowia osoby ubiegającej się o świadczenie rentowe.

Zaznaczyć w tym miejscu należy, że sposób motywowania oraz stopień stanowczości wniosków wyrażonych w opinii biegłych jest jednym z podstawowych kryteriów oceny dokonywanej przez sąd, niezależnie od kryteriów zgodności z zasadami wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego oraz podstaw teoretycznych opinii (tak: postanowienie SN 27.11.2000 r., I CKN 1170/98, OSNC 2001 nr 4 poz. 84). Niewątpliwie w niniejszej sprawie opinie biegłych psychiatry oraz psychologa są stanowcze i zdecydowane.

Sąd Najwyższy wielokrotnie wyjaśniał, że do dowodu z opinii biegłego nie mogą mieć zastosowania wszystkie zasady prowadzenia dowodów, a w szczególności art. 217 § 1 k.p.c., a zatem sąd nie jest obowiązany dopuścić dowód z opinii kolejnych biegłych w każdym wypadku, gdy złożona opinia nie jest korzystna dla strony (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 1974 r., II CR 817/73, nie publikowany). Żądanie ponowienia lub uzupełnienia dowodu z opinii biegłych jest bezpodstawne, jeżeli sądy uzyskały od biegłych wiadomości specjalne niezbędne do merytorycznego i prawidłowego orzekania (por. wyrok SN z dnia 10 września 1999 r., II UKN 96/99, OSNAPUS 2000, nr 23, poz. 869; podobne poglądy były już wielokrotnie wyrażane w wyrokach z dnia 6 marca 1997 r., II UKN 23/97, OSNAPUS 1997, nr 23, poz. 476, z dnia 21 maja 1997 r., II UKN 131/97, OSNAPUS 1998, nr 3, poz. 100 oraz z dnia 18 września 1997 r., II UKN 260/97, OSNAPUS 1998, nr 13, poz. 408. Wielokrotnie też Sąd Najwyższy stwierdzał, że potrzeba powołania innego biegłego powinna wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczas złożonej opinii (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 1999 r., I PKN 20/99, OSNAPUS 2000, nr 22, poz. 807, z dnia 14 maja 1997 r., II UKN 108/97, OSNAPUS 1998, nr 5, poz. 161, z dnia 18 września 1997 r., II UKN 260/97, OSNAPUS 1998, nr 13, poz. 408 oraz z dnia 10 grudnia 1997 r., II UKN 391/97, OSNAPUS 1998, nr 20, poz. 612). Powinność sądu powołania innych biegłych, Sąd Najwyższy dostrzegał wtedy, gdy pierwotna opinia budziła istotne i nie dające się usunąć wątpliwości, a zainteresowana strona wykazywała nieporadność w zgłaszaniu odpowiednich

wniosków dowodowych lub gdy wniosek o powołanie kolejnego biegłego uzasadniony był dokumentacją leczenia schorzeń nierozpoznanych przez biegłych (tak: wyroki Sądu Najwyższego z dnia 7 października 1998 r., II UKN 248/98, OSNAPUS 1999, nr 20, poz. 666, z dnia 2 czerwca 1998 r., II UKN 88/98, OSNAPUS 1999, nr 11, poz. 373, z dnia 16 grudnia 1997 r., II UKN 406/97, OSNAPUS 1998, nr 21, poz. 643, z dnia 10 grudnia 1997 r., II UKN 394/97, OSNAPUS 1998, nr 20, poz. 614, z dnia 18 września 1997 r., II UKN 260/97, OSNAPUS 1998, nr 13, poz. 408, z dnia 14 kwietnia 1999 r., II UKN 546/98, OSNAPUS 2000, nr 11, poz. 440 oraz z dnia 23 czerwca 1999 r., II UKN 5/99, OSNAPUS 2000, nr 17, poz. 666).

W ocenie Sądu Okręgowego taka sytuacja jednak nie zachodzi w niniejszej sprawie.

Powołani w sprawie biegli psychiatra i psycholog w sposób szczegółowy wyjaśnili, że aktualnie ubezpieczona z uwagi na stwierdzoną schizofrenię paranoidalną jest całkowicie niezdolnym do pracy okresowo.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd na podstawie zgromadzonej dokumentacji oraz opinii biegłych uznał, iż wnioskodawczyni przysługuje prawo do renty socjalnej na dalszy okres od dnia 30 listopada 2016 r. do dnia 30 listopada 2018 r., zmieniając zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. w tej części na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Natomiast w pozostałym zakresie odwołanie wnioskodawczyni, jako pozbawione podstaw, Sąd oddalił.

Odnosnie wniosku zawartego w odwołaniu, o przyznanie prawa do dodatku pielęgnacyjnego należy wskazać, że zgodnie z treścią art. 476 § 2 k.p.c. przez sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych rozumie się sprawy, w których wniesiono odwołanie od decyzji organów rentowych. Rozpoznanie żądania z zakresu ubezpieczeń społecznych musi poprzedzać postępowanie przed organem rentowym i wydanie decyzji. Zaskarżona decyzja nie obejmuje rozstrzygnięcia dotyczącego dodatku pielęgnacyjnego. Jeżeli zaś ubezpieczony zgłosi nowe żądanie, dotychczas nierozpoznane przez organ rentowy, Sąd zgodnie z przepisem art. 477¹⁰ § 2 k.p.c. przekazuje je do rozpoznania organowi rentowemu. Z tych powodów Sąd zarządzeniem z dnia 29 marca 2017 r. przekazał wniosek M. K. (1) o prawo do dodatku pielęgnacyjnego organowi rentowemu do rozpoznania.

O kosztach procesu przed sądem pierwszej instancji Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800, w brzmieniu na dzień wpływu akt sprawy III AUa 1267/15 – 360 zł plus podatek VAT), natomiast o kosztach postępowania przed sądem drugiej instancji orzekł na podstawie § 12 ust. 2 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez skarb państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu z dnia 28 września 2002 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 461 według stanu na dzień wpływu apelacji wnioskodawczyni do Sądu Apelacyjnego w Białymstoku).

/-/ SSO R. Jerka